

Tutkimus vahvistaa varautumista kriiseihin

RESILIENCE
akatemiaohjelma

Suomen Akatemia

ISBN 978-951-715-955-5

Pitkjänteinen ja laaja-alainen tutkimus synnyttää valmiuden tarttua äkillisesti ilmeneviin kriiseihin

COVID-19-pandemia on korostetusti tuonut esiin korkealaatuisen tieteen ja osaamisen merkityksen hyvinvoinnille ja yhteiskunnalle. Vahva tutkimuspohja ja siihen pohjautuva hyödyntämiskyky mahdollistavat valmiuden nopeaan reagointiin tuleviin, tässä vaiheessa vielä tuntemattomiin yhteiskunnallisiin uhkisiin ja kriiseihin. Tutkimus luo osaamista ja kyvykkyyttä vastata haasteisiin ja sitä kautta edistää yhteiskunnan ennakointikykyä sekä resilienssiä, eli kapasiteettia sopeutua ja selviytyä muutostilanteissa.

Suomen Akatemia on rahoittanut laaja-alaisesti pandemioihin ja muihin kriiseihin ja niihin varautumiseen liittyvää tutkimusta. [RESILIENCE](#)-akatemiaohjelman tutkimusrahoitus on tukenut rokotteiden ja lääkkeiden kehittämiseen, yhteiskunnan suojaamiseen ja kriisien ennakointiin ja vaikutusten minimointiin kohdistuvaa tutkimusta. Ohjelmalla Suomen Akatemia on tukenut korkeatasoista, uudistuvaa ja vaikuttavaa tutkimusta, edistänyt kansallista ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ja vahvistanut alan tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Rahoitusta on myönnetty yhteensä noin 40 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) on rahoittanut 15 miljoonalla eurolla teemaa käsittelevän tutkimusohjelman Pandemiat yhteiskunnallisena haasteena ([PANDEMICS](#)).

Vaikuttavuus syntyy vuorovaikutuksessa

Suomen Akatemia rahoittaa [strategiansa](#) mukaisesti vastuullista ja rohkeaa tutkimusta Suomen ja maailman parhaaksi. Tutkimuksen tärkeä tavoite on

tieteellisten läpimurtojen lisäksi vahvistaa korkeatasoista osaamista. RESILIENCE-ohjelman tieteelliset tulokset ja osaaminen ovat luoneet vahvan pohjan tutkimuksen laajempaan yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen, koska tutkimushankkeet ovat pyrkineet myös laajaan ja monimuotoiseen vuorovaikutukseen.

Vuonna 2020 Akatemia rahoitti 16 tutkimushanketta Kriisivalmiuden ja huoltovarmuuden tutkimuksen erityisrahoituksella, johon valtioneuvosto osoitti 20 miljoonaa euroa. Loppuraportin tehneet tutkimushankkeet esitellään tarkemmin liitteessä 1.

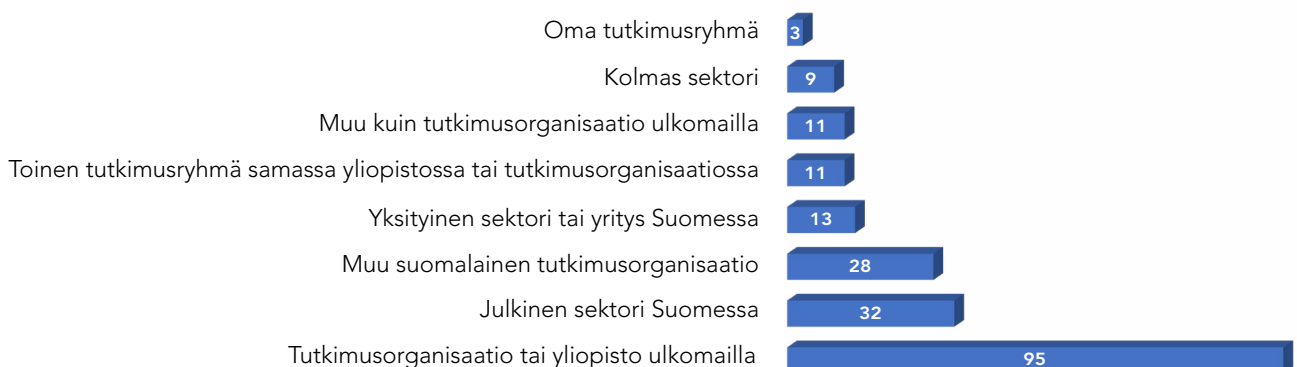
Loppuraporteista käy ilmi, että kolmen vuoden aikana nämä hankkeet ovat tehneet tutkimusyhteistyötä yli kahdensadan eri kumppanin kanssa (kuva 1). Niistä melkein puolet on uusia kumppaneita, joiden kanssa yhteistyötä ei ole tehty ennen kyseisen tutkimushankkeen alkamista. Suurin osa kumppaneista on ulkomaalaisia tutkimusorganisaatioita, mutta kotimaassa julkinen sektori on ollut tärkein yhteistyökumppani.

Tutkimushankkeet ovat myös raportoineet vuorovaikutuksesta, jota tutkimustyö on sisältänyt. Vuorovaikutuksella tarkoitetaan toimintaa, jossa vaihdetaan tietoa ja näkemyksiä esimerkiksi tutkimuksen aiheesta, tutkimuskysymyksen asettelusta tai tutkimuksen (alustavista) tuloksista ja niiden hyödyntämisestä. Tyypillisesti toinen osapuoli on sidosryhmä, joka on kiinnostunut tutkimuksen sisällöstä, mutta jolla ei ole omaa intressiä, osaamista tai resursseja sen tekemiseen. Kriisivalmius- ja huoltovarmuushankkeet ovat kolmen vuoden aikana olleet vuorovaikutuksessa noin 140 eri alojen ryhmän kanssa (kuva 2).

Oman tutkimusyhteisön ulkopuoliset tieteelliset toimijat ovat merkittävin ryhmä, jonka kanssa tutkijat ovat olleet vuorovaikutuksessa (kuva 3). Monessa hankkeessa on aktiivisesti pyritty vuorovaikutuk-

Tutkimusyhteistyö (kuva 1)

Yhteistyökumppaneita yhteensä 202, joista 94 uusia

Lähde: tutkimushankkeiden Suomen Akatemialle jättämät loppuraportit

Vuorovaikutus (kuva 2)

Raportoidut vuorovaikutukset eri ryhmien kanssa (yhteensä 140 erillistä vuorovaikutuskontaktia)

seen myös päätöksentekijöiden kanssa. Tutkijat ovat osallistuneet eduskunnan kuulemistilaisuuksiin ja ministeriöiden, aluehallintovirastojen sekä hyvinvointialueiden asiantuntijatyöhön. Lisäksi vuorovaikutustyötä on tehty esimerkiksi puolustusvoimien ja huoltovarmuuskeskuksen kanssa. Vuorovaikutusta on ollut myös kansalaisjärjestöjen, teollisuuden, yrityssektorin ja median kanssa.

Yhteistyö avainasemassa kriisivalmiuden ja huoltovarmuuden vahvistamisessa

Suomen Akatemian rahoittamat kriisivalmius- ja huoltovarmuushankkeet ovat tutkineet monenlaisia

tulevaisuuden skenaarioita ja uhkia, joita yhteiskunta saattaa kohdata (kuva 4, hankekuvaukset liitteessä 1). Tutkimushankkeet ovat osoittaneet, että niin COVID-pandemia kuin myös muut yhteiskunnan kriisit ovat moniulotteisia eivätkä kohdistu vain yhteen viranomaiseen, tutkimusalaan tai väestöryhmään. Siksi monialainen yhteistyö ja vuorovaikutus tutkijoiden sekä yhteiskunnan eri toimijoiden välillä ovat avainasemassa kriisivalmiuden ja huoltovarmuuden vahvistamisessa.

Yhteistyön merkitys korostuu myös strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittaman [PANDEMICS](#)-ohjelman julkaisemassa raportissa, jonka tarkoituksena on tarjota tutkittua tietoa yhteiskunnan tarpeisiin ja päätöksentekoon. Suomen Akatemia on myös edis-

Vuorovaikutuksen kohteet (kuva 3)

Yliopistot	Tutkimuslaitokset	Ammattikorkeakoulut	Eduskunta	Valtioneuvoston kanslia VNK	Ministeriöt
Aluehallintovirasto AVI	Hyvinvointialueet	Puolustusvoimat	Rajavartiolaitos	Huoltovarmuuskeskus	Kyber turvallisuuskeskus
Traficom	Kaupungit ja kunnat	Sitra	Kirkko	Oikeuslaitos	Muut valtion virastot
Pelastusviranomaiset	Kansainväliset tiedeyhteisöt ja järjestöt	Kansalaisjärjestöt	Teollisuus	Yrityssektori	Media

tänyt kriisivalmiuden vahvistamiseen tähtäävää tutkimusyhteistyötä tekemällä aloitteen yhteispohjoismaiseen [Welfare among Children and Young People in the Post-Pandemic Nordics](#) -ohjelmaan jota hallinnoi [Pohjoismaisen ministerineuvoston](#) alainen tutkimusrahoittaja [NordForsk](#). Kaikki nämä toimet

luovat myös vahvan tutkitun tiedon pohjan Suomen puheenjohtajakauden Pohjoismaisessa ministerineuvostossa vuonna 2025. Kauden teemaksi hallitus on valinnut juuri pohjoismaisen yhteiskuntaturvallisuuden, varautumisen sekä lapset ja nuoret.

Kriisivalmius- ja huoltovarmuushankkeiden tutkimuksissa esille nousseita tulevaisuuden skenaarioita ja uhkia, joita yhteiskunta saattaa kohdata. Tutkimushankkeiden kuvaukset löytyvät liitteestä. (kuva 4)

Liite

- [Tutkittua tietoa kriiseistä – Suomen Akatemian kriisivalmiuden ja huoltovarmuuden tutkimuksen erityisrahoitushaussa rahoitetut tutkimushankkeet.](#)

Referenssit:

1. [COVID-19-epidemiaan ja sen vaikutustenhillintään liittyvä erityisrahoitus – Tutkimushankkeiden tilannekatsaus keväällä 2021](#)
2. [COVID-19-rokote- ja lääkekehityksen erityisrahoitus – Tutkimushankkeiden tilannekatsaus syksyllä 2021](#)
3. [Koronapandemian opit: Kohti parempaa kriiseihin valmistumista ja kriisinhallintaa](#)

Aiheesta aikaisemmin julkaistut blogikirjoitukset:

- [COVID-erityisrahoituksen tulokset: tutkittu tieto vahvistaa valmiuksiamme kohdata tulevia kriisejä](#)
- [Miten COVID-19-tutkimuksen painopisteet ovat muuttuneet vuodesta 2020 vuoteen 2021?](#)
- [Pohjoismaisella yhteistyöllä uutta tutkimusta pandemian vaikutuksista lasten ja nuorten hyvinvointiin](#)
- [Kuinka suomalaiset tutkijat ovat reagoineet koronapandemiaan ja sen seurauksiin?](#)